

Monumentnummer*: 509420

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 20 januari 1999
Kadaster deel/nr 82921/121

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Eibergen Berkelland Gelderland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Eibergen D 10840

Omschrijving**

Inleiding

Vrijstaand woonhuis van het type VILLA gebouwd in 1904 in opdracht van burgemeester G.H. Smits in art nouveau. Na de dood van burgemeester Smits is het pand geschonken aan de gemeente Eibergen om het in gebruik te nemen als gemeentehuis. De villa is gesitueerd op enige afstand, aan de noordzijde van de Grotestraat binnen de bebouwde kom van Eibergen.

Omschrijving

Een vrijstaande VILLA met onregelmatige vierkante plattegrond opgetrokken in kruisverband in een helderrode verblendsteen met decoratief gebruik van de witte en gele verblendsteen en hardsteen. De gele verblendsteen is gebruikt voor het aanbrengen van speklagen ter hoogte van de onder-, wissel- en bovendorpels. Bewerkte hardsteen is gebruikt voor de lateien en lekdorpels van enkele vensters, consoles en voor de afsluiting van de uitspringende plint opgetrokken in koppen in donkerrode baksteen. De gevels eindigen in een fries van witte verblendsteen, omkaderd en verdeeld in velden door een gele verblendsteen met in elk veld een kruis van rode verblendsteen. Boven het fries bevindt zich een houten geprofileerde bakgoot ondersteund door klossen waarboven de dakconstructie gedekt met leien in maasdekking, zinken keperafdekkingen en een noklijst. Het vierkante basisvolume bestaande uit twee bouwlagen met afgeknot schilddak wordt op drie plaatsen onderbroken door drie bouwlagen tellende bouwvolumes met risalerende gevels. Naast overwegend B-vensters met glas-in-lood of onregelmatige negenruits bovenlichten op de begane grond en overwegend stolpramen met achtruits glas-in-lood bovenlichten op de eerste verdieping, bevindt zich in de risalerende ingangs- en trappartij een driestrooksvenster met centraal stolpraam.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In de a-symmetrische VOORGEVEL (zuidzijde) met art nouveau smeedijzeren muurankers bevindt zich links van het midden de risalerende ingangspartij, bestaande uit drie bouwlagen afgesloten door een geknikt tentdak met windvaan. Op de begane grond bevindt zich in dit bouwdeel een portiek met twee gepleisterde hardstenen rondbogen aan de voorzijde en een identieke rondboog aan de linkerzijde. In het portiek bevindt zich links een rijk geprofileerde houten dubbele (paneel)deur met glas-in-lood bovenlicht, rechts twee gekoppelde B-vensters waarvoor twee hardstenen treden. De blinde rechterzijde in het portiek is opgetrokken in witte verblendsteen waarin met decoratief patroon een lambrizing is aangebracht. De hardstenen afsluiting van de twee rondbogen verloopt trapsgewijs met centraal daarboven op de eerste verdieping een driestrooksvenster van elkaar gescheiden door gemetselde kolommen. Op de tweede verdieping bevinden zich twee gekoppelde B-vensters. De consoles op de eerste verdieping zijn de aanzet van de hoeklisenen, die zich op de tweede verdieping verbreden en eindigen in een tandlijst.

Links van de toren bevinden zich op de begane grond twee gekoppelde B-vensters met onregelmatig negenruits bovenlicht. Op de eerste verdieping een B-venster met in het dakvlak een dakvenster met twee vierruits draairamen afgedekt door een lessenaarsdak. De linkerhoek van de voorgevel is afgeschuind en bestaat uit een vensteras. Het gevelvlak rechts van de toren bestaat uit twee vensterassen met in het dakvlak een identiek dakvenster.

In de LINKERZIJGEVEL bevond zich oorspronkelijk een serre met balkon op de plaats van de huidige vensterassen. In het dakvlak bevindt zich een dakvenster identiek aan de voorzijde.

Het licht risalerende middendeel met een afwijkende verticale indeling, verdeeld de RECHTERZIJGEVEL in drie delen. Het middendeel (trappartij) bestaande uit drie bouwlagen eindigt in een plat dak waarvoor een gesloten borstwering met afwisselend gebruik van rode en witte verblendsteen. Vanaf de tweede bouwlaag ontspringen hoeklisenen op consoles, die eindigen in geprononceerde hoekkolommen van de borstwering. Onder de borstwering in de rechterzijgevel van het trappenhuis bevindt zich een tandlijst in witte verblendsteen. Op de begane grond bevinden zich drie getraliede valramen met een hanekam boven de hardstenen latei. Op de eerste verdieping bevindt zich een driestrooksvenster gevuld met glas-in-loodraam, op de tweede verdieping een identiek venster met enkelruits ramen. Links in de rechtertravee bevindt zich een paneeldeur met getoogde tussenregel en ruiten waarboven een onregelmatig negenruits bovenlicht met rechts daarvan een niet origineel venster. Op de later toegevoegde verdieping met plat dak bevinden zich drie vensters. In de linkertravee bevinden zich op de begane grond twee vensters met op de verdieping een klein privaatvenster.

In het midden van de ACHTERGEVEL bevindt zich een bouwvolume van drie bouwlagen met topgevel en mansardekap. Op de eerste verdieping twee stolpramen met achtruits bovenlicht met in de topgevel een enkel identiek raam waarboven een klimmend getrapte lijst in witte verblendsteen afgesloten door hardstenen dekplaten. Rechts van de topgevel bevindt zich een teruggedragen gevelvlak van twee vensterassen breed. Het gevelvlak links van de topgevel bestaat uit een bouwlaag waarin twee B-vensters met een later toegevoegde bouwlaag waarin drie vensters afgesloten met een plat dak. Het INTERIEUR van de villa verkeert nog in originele staat waarvan de Jugendstil wand- en plafonduafwerking, de trap en de geëtste glazen portiekdeuren vermeldenswaardig zijn. Bijzondere aandacht vragen de plafondschilderingen in de hal en het trappenhuis met het glas-in-lood driestrooksvenster.

Waardering

Vrijstaande VILLA gebouwd in opdracht van burgemeester Smits in 1904.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- Van architectuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een villa in art nouveau stijl met een kenmerkende asymmetrie in de gevels, variërende bouwvolumes en een zeer bijzonder interieur. De decoratieve elementen als het gebruik van verschillende kleuren verblendsteen, bewerkte hardsteen, glas-in-lood en plafondschilderingen zijn van hoge esthetische kwaliteit.
- Van stedenbouwkundige waarde vanwege de centrale ligging in Eibergen.
- Van cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een gemeentehuis in art nouveau in eerste instantie gebruikt als burgemeesterswoning.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis